מהדורה למורה – משהו קרוב ביותר

יהונתן גפן · רשימה אישית · מאבק וזיכרון · גרסת רגיל

במהדורה זו: מפתח תשובות לכל התרגילים, הצעות לתשובות פתוחות ומחוון קצר. בדפי התלמיד: שם/כיתה/תאריך, חלק א׳ (הבנה), חלק ב׳, חלק ג׳ (כתיבה) וכרטיס יציאה לגזירה.

תשובות – חלק א׳ – הבנה

תרגיל 1: 1–**א** (הידידות בין אדם לחברו) · 2–**א** (תה חם) · 3–**א** (גוף ראשון) · 4–**א** (החברים שלו) · 5–**א** (תה חם)

תרגיל 2: 1–**לא נכון** (החובש – עייף ופגיע) · 2–**נכון** · 3–**נכון**

תרגיל 3:

1. פינוי פצועים ועזרה להם בזמן המלחמה.
2. את אחד החובשים, יושב ובוכה בשקט.
3. מתאספים סביבו, מגישים לו תה חם, ויוצרים מעגל תומך.

תשובות – חלק ב׳ – מושגים וכלים ספרותיים

תרגיל 4: 1–**ב** · 2–**ד** · 3–**ג** · 4–**א**

תרגיל 5: 1–**מספר** · 2–**ניגוד** · 3–**מטפורה** · 4–**סמל**

תשובות – חלק ג׳ – חשיבה וכתיבה

תרגיל 6: בתוך החושך וההרס, החברות והעזרה ההדדית הן הדבר שנותן תקווה, חום ומשמעות.

תרגיל 7: כל זמן שהיה צריך לעזור הוא החזיק מעמד; כשהלחץ ירד, הרגשות שהחזיק בפנים יצאו. זה אנושי ונורמלי.

תרגיל 8: תשובה אישית: היא מראה את הצד האנושי, מעוררת הזדהות ומלמדת על ערכים.

תרגיל 9: מחוון קצר: שמירה על פרטי העלילה (3), נקודת מבט עקבית (3), תיאור רגשות ומחשבות (2), לשון ופיסוק (2).

כרטיס יציאה

תשובות אישיות. תשובה מלאה: עונה על השאלה, נשענת על פרט מן היצירה, כתובה במשפטים שלמים ובסדר הגיוני.

• שאלה לדיון בכיתה: איך יוצרים "מעגל חם" בכיתה – מקום שבו מותר להרגיש ומישהו דואג לך?

• אפשר לסיים בהצעות מעשיות לכיתה; שיתוף אישי הוא רשות.

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

משהו קרוב ביותר

יהונתן גפן · רשימה אישית · מאבק וזיכרון

תזכורת קצרה: הכותב מתאר את העבודה של פינוי פצועים בזמן מלחמה ואומר שבתוך המלחמה, שכולה הרס, יש רגעים שבהם הידידות בין אדם לחברו היא אור גדול. הוא מספר שישב חצי לילה ליד חבר פצוע ועזר לו. אחר כך הוא שומע בכי שקט ומגלה את אחד החובשים יושב תחת עץ ובוכה. לאט לאט מתאספים סביבו חבריו, מישהו מגיש לו תה חם בקופסת שימורים, והמעגל הקטן הופך ל"בית חם" של אהבה וגעגועים. הכותב נזכר באמירה שהדבר הקרוב ביותר לאמת הוא חברת בני האדם, ומרגיש קרוב, קרוב ביותר.

חלק א׳ – הבנה

1 הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה מתאר הכותב כ"אור גדול"?
○ א. הידידות בין אדם לחברו ○ ב. את השמש ○ ג. את המדורה ○ ד. את הירח
2. מה מגישים לחובש הבוכה?
○ א. תה חם ○ ב. עוגה ○ ג. מכתב ○ ד. פרח
3. באיזה גוף כתוב הקטע?
○ א. גוף ראשון ○ ב. גוף שלישי ○ ג. גוף שני ○ ד. בדיאלוג בלבד
4. מה עוזר לחובש להירגע?
○ א. החברים שלו ○ ב. שינה ○ ג. מוזיקה
5. מה נותנים לחובש?
○ א. תה חם ○ ב. מתנה ○ ג. מכתב

2 קראו כל צמד: דמות – תכונה. סמנו נכון או לא נכון. אם לא נכון – כתבו את התכונה הנכונה.

#	דמות – תכונה	נכון / לא נכון	תיקון (אם לא נכון)
1	החובש – תומכים	נכון / לא נכון	
2	הכותב – רגיש ומתבונן	נכון / לא נכון	
3	החברים – תומכים	נכון / לא נכון	

3 ענו במשפט או שניים.

1. איזו עבודה מתאר הכותב בתחילת הקטע?

2. את מי מגלה הכותב מתחת לעץ?

3. מה עושים חבריו של החובש?

חלק ב' – מושגים וכלים ספרותיים

4 התאימו כל כלי ספרותי לדוגמה שלו מן היצירה. כתבו את האות המתאימה.

#	כלי ספרותי	האות		דוגמה מן היצירה
1	מספר		א	קופסת התה העוברת מיד ליד מסמלת שיתוף, ערבות ודאגה.
2	ניגוד		ב	מספר בגוף ראשון, שהיה שם בעצמו – ולכן הקטע מרגיש אישי וכן.
3	מטפורה		ג	הידידות היא "אור גדול"; המעגל הקטן הוא "בית חם".
4	סמל		ד	המלחמה, שהיא הרס, מול הרוך והחברות שנוצרים בתוכה.

5 השלימו את המונח המתאים מתוך מחסן המילים.

מחסן מילים: דיאלוג מטפורה מספר סמל ניגוד

1. _____ – הקול שמספר את הסיפור; יכול להיות דמות בסיפור (גוף ראשון) או קול מחוץ לסיפור (גוף שלישי)
2. _____ – העמדה זה מול זה של דברים הפוכים כדי להבליט אותם
3. _____ – השוואה בלי מילת השוואה: דבר אחד נאמר כאילו הוא דבר אחר
4. _____ – דבר מוחשי שמייצג רעיון גדול ממנו

חלק ג' – חשיבה וכתיבה

6 שאלת פרשנות

מה פירוש המשפט שהידידות היא "אור גדול" בתוך המלחמה?

7 שאלת פרשנות

מדוע לדעתכם בוכה החובש דווקא כשהכול נגמר?

8 שאלת הערכה – הביעו עמדה ונמקו

הכותב בחר לא לתאר את הקרב אלא את החברות. האם הבחירה הזאת משכנעת אתכם? נמקו.

9 משימת כתיבה

כתבו קטע קצר בגוף ראשון על רגע שבו חבר או חברה תמכו בכם (או שאתם תמכתם במישהו). התמקדו במחווה קטנה אחת.

כרטיס יציאה

משהו קרוב ביותר · שם: _____

1. איזו דמות או איזה דובר נגעו בי, ולמה?

2. איזה אמצעי אמנותי זיהיתי ומה הוא מוסיף?

3. דבר אחד קטן שאני יכול/ה לעשות כדי לתמוך בחבר/ה.